

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: József 5—33. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ha kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, VIII. kerület, Szentkirályi utca 28.

Nemzetnevelésünk kérdései.

Irta: *Ember Károly.*

A Magyarbirodalomban a nemzeti élet alapjait szent István, első apostoli királyunk rakta le. Az oknyomozó történelem is ezt tanítja. A történelmi bizonyosság erejével, mint tényigazságot hirdeti. A nemzeti élet alapját megalkotó ezereves intézkedések között lényeges helyet foglalt el a nemzetnevelés szervezete. Az a körülmény, hogy ez a rendszer a mai nézőpontból megítélve, nem jelentette azt a tökéletesebb szervezetet, amit a fejlődő nemzeti élet igényeihez mért mai iskolai rendszer mutat, nem kisebbítheti a magyar nemzeti állam születésekor megalkotott iskolaszervezet jelentőségét. Ennek a szervezetnek jelentősége és a nemzet jövőjére kiható értéke abban volt, hogy egyedül a harci dicsőségekhez szokott magyar nemzetet a Kárpátok bérceitől körülzárt és a négy folyó által öntözött hazai föld rajongó szeretetére bírta. Igen, a keresztény magyar királyság megalkotásával a keresztény Nyugat kulturájának minden iskolai intézménye nálunk is felvette a nagy nemzetnevelő munkát, hogy a keresztény nevelés szellemével nemzetet fentartó, éltető erényeket plántáljon a magyar szívekbe. Tényigazság, hogy a keresztény kultúra emelől nőtt, fejlődött, lett erős szent István birodalma. A magyar felhagyott régi életmódjával és a békés, munkás nemzeti életfelfogást kezdte megszokni, hogy ezzel biztosítsa maga számára az új hazát és annak fejlődését.

És immár ezer éve mult, hogy jó és balsorsban él a magyar nemzet Európa földjén. Sértetlenek a Magyarbirodalom határai. A mostani nagy világháború veszedelmeit is kivívta ősi karja. Szeretete a hazai föld minden rögéhez, hűsége a szent István koronáját viselő királyhoz, nem fogyatkozott meg, sőt a régi dicsőség fényében ragyog.

Akiket az úgynevezett nemzetközi felfogás gondolatai meg nem fertőztek, el nem vakítottak, nem térhetnek ki a fent vázolt igazságok érvényének elismerésétől. Áll az igazság, hogy *csak a keresztény kultúra biztosíthatja továbbra is a magyar nemzeti állam életét és fejlődését.* E biztos nevelési alap megbolygatása indokolatlan, sőt azt a veszélyt is előidézhetheti, hogy a tetszetősnek látszó modern tanügyi berendezkedésekkel a magyar faj nemzeti szellemét, öntudatosságát áldozzuk fel. Már pedig állami élet nemzeti szellem, nemzeti öntudat nélkül csak

homokra épített alkotás, melyet a legkisebb megpróbáltatás is halomra dönthet.

Amidőn tehát a hitfelekezeti iskolák jogát az élethez e haza határai között ősi jogon követeljük és fentartani kívánjuk: a legtisztább hazafias eresz az indítóoka eme megfontolt, meggyőződéses cselekedetünknek. Félre minden alattomos tanadásokkal és szándékokkal, melyek újabban csak azért, mert a magyar kormányok régi mulasztásaiból egyes nemzetiségi vidékeken hazaaruló tanítók is voltak és vannak, ketes értékű iskolai nevelőoktatás is érvényesülhetett, a hitfelekezeti iskolák megsemmisítésére törnek.

Egy ezereves nemzeti étellel kipróbált és meg erősített nevelési rendszer lényegét újjal cserélni fel, éppen hazafias szempontból volna könnyelműség. Nekünk, kiknek életünk a keresztény szellemű nemzeti kultúra istapolására, erősítésére felkünk minden erejével önteláldozóan dolgozni: szemébe kell, hogy nézzünk minden olyan állításnak, mely a halálharang megkondítását vallja elkergettnék a keresztény szellemű nevelőoktatás fölött. Ugyan ki meri állítani, hogy azok kivétel nélkül, kik a hitvallásos szellemű nevelőoktatás ellenfeleinek vallják magukat, mindannyian nem a keresztény kultúra emelől nőtték fel és ebből a szellemből áthatott iskola falai között fejlődtek nagyokká, értékké. Ime, ez az iskola az ő lelkükben is kifejlesztette a gondolkodás erejét, az ő értelmüket is ellátta a tudós élethez szükséges ismeretekkel. Hogy azután világnézeti felfogásuk mindamellett mikor és miért tért le az ősi utakról, azokat most ne vázoljuk, csak szögezzük le a tény, hogy ok az általuk anynyira lenézett és leértéktelenített keresztény kultúra eszközeivel és intézményeivel nevelt, tanított tagjai a magyar nemzetnek; ha ugyan az általános emberszeretetre való hivatkozással a nemzet tesztehez való tartozandóságukat mint világpolgárok meg nem tagadják. Am jó, tagadják meg önmagukra nézve, de akkor már mint indulatoktól nem zavart gondolkodású és megfontoltabb, szenvedélyektől mentesített szabadakaratú polgaroknak nekünk jogunk van, hogy saját meggyőződésünkre hivatkozva, lelkiismeretes védelmezői legyünk a Magyarbirodalom területén a keresztény szellemű nemzetnevelő és oktató iskoláknak.

És ezért nem vagyunk a kortól elmaradottak. Nem vagyunk a sötétség lovagjai. Nem vagyunk tudatlanok. Sőt, a kor színvonalán állunk. Értjük és követjük a kor intőszavát. Tudásunk értékes.

mert a felkes onzetlenség, a mindent átható szeretet, nem gyűlölet és elvakultság, hanem tiszta humanizmus, felebaráti szeretet befolyásolja cselekvéseinket, döntik el megfontolásainkat és elhatározásainkat.

A hitvallásos iskolák ellen küzdő áramlat minden tetelei, érvei is nyugatról jutottak hozzánk. Igen ám, de ott nyugaton már száználmas rombolásokat láthatjuk e felfogásnak. Tehát a tapasztalat tényei meggyőzőleg követelik, sürgetik a konzekvenciák levonását, mely nem más, mint hogy Isten nélkül nincs tökéletes emberi élet, nem állhat fenn nemzet, mert megszűnik a nemzet életét adó és tápláló kötelességérzet, tisztelet és szeretet.

A magyar nemzet állami életérdekeit a hitvallásos nevelőoktatás szolgálja önzetlenül és a legbiztosabb sikerrel. A háborús viszonyokkal lefedett szomorú tanulságok ám kötelezzék az állam intéző tisztségét arra, hogy határozottsággal és következetes szigorral érvényesítsék az állami ellenérzést minden hazai iskola munkája fölött, de különösen ott, ahol az iskola jellege címén és jogán a magyar nemzeti állam ellen törő hazafiatal irányú nevelés is rejtőzik.

Nemzetnevelésünk biztosítása követeli, hogy az a lehetőség intézményesen megszűnjék. Ezt mi, a katolikus iskolák munkásai sürgetjük és kívánjuk saját osi iskoláink tekintelye érdekében. Így elsősorban hangsúlyozzuk, hogy róm. kath., valamint protestáns tanítóképzőink kivétel nélkül magyar tannyelvűek és a keresztény szellemű nemzetnevelés intézetek. Nem engedhető meg a jövőben, hogy hittekezeti tanítóképző más tannyelvű lehessen e haza határai között, mint magyar. Ezt megkívánja az állam tekintelye és az egységes tanítóképzés elve. Hogyan történhetik az meg, hogy a haza határai között szerzett tanítói oklevelet az egységes érvényű alkalmaztatás végett nosztrifikálni legyen szükséges. Tanítói oklevél nosztrifikálásáról csak a külföldön szerzett tanítói diplomára vonatkozólag lehessen szó. Idegen állam nyelven tanítókat kiképezni, képesíteni, oklevelet kiállítani a magyar állam területén, több a nemzetiségekkel szemben megengedhető, legmesszebb menő toleranciánál. Ez nemzeti mivoltunknak oly megtagadása, aminőhöz hasonló a nyugati államokban elő sem fordulhatna, nem hogy törvényesen megengedtessek. Megengedhető csak az, hogy magyar mellett esetleg más tannyelvű oktatásra is képesítsenek a képzők.

Azok az iskolák, melyek a nemzeti állameszmét veszélyeztető szellemben tanítottak, kivétel nélkül államfosztandók. Az erre vonatkozó erélyét a tanügyi kormánynak minden hazáját szerető, hűhű katolikus tanító örömmel látja és nemzeti büszkeséggel üdvözi.

És amikor a nemzeti nevelés érdekében mindezt sürgetjük is, kívánjuk azt is, hogy a tankötelesek beiskoláztatására több szigor fordítsassék és elegendő számú iskoláról történjék gondoskodás. Az ismétlő és tanoncoktatás, valamint az ifjuság és a felnőttek gyakorlatias továbbképzése intézményesen fokozandó.

Hajtassék végre teljes szigorral az 1907. évi XXVII. t. cikknek a nemzetnevelésre vonatkozó intézkedései. A magyar beszéd tanítására kiadott kétrendbeli tanterv és utasítás alkalmas a célok megvalósítására. Életem egyik jóleső emléke, hogy ezek elkészítésében nagy részem volt, tehát tudom, hogy

azok módszere a magyar beszéd tanításától eredményt követel és biztosít.

Ha azt kívánja a magyar állam érdeke, hogy egységes érvényű és értékű tanítóképzés és képesítés megvalósuljon és hogy a haza területén minden iskola a magyar állameszme szolgálatában érvényesítse nevelőtanító munkáját, ugyancsak a nemzetnevelés érdeke, hogy úgy erkölcsi mint anyagi szempontból minden tanító egyenlő elbánásban részesüljön. Szűnjék meg legsürgősebben a bántó megkülönböztetés a fizetés- és nyugdíjellátásban tanító és tanító között.

Apponyi Albert gróf megígérte ezt a törvényhozás előtt. A politika forgataga lemondatta őt a kultuszminiszterségről, mielőtt még alkalma lett volna ígéretét valóra váltani. Nem tudjuk, hogy ki veszi át kezéből a nemzet kulturájának vezetését, de következzék örökebe bárki is, a tanítói fizetés és nyugdíjügy egységes rendezésének kérdését a legsürgősebben el kell, hogy intéztesse a törvényhozással. A sok ígéret nemcsak fokozta a jogos reményeket, hanem a háború okozta nélkülözések súlya a lelkeken oly teher, amitől mentesíteni kell a nemzetnevelés munkásait a *nemzeti kultúra* érdekében.

A magyar nemzet törvényhozói lássák be, hogy a háború első tanúsága: hogy a nemzetnevelés égető kérdéseit a legsürgősebben megoldani szükséges, vagyis jelszó: áldozni és minél többet áldozni a köznevelés céljaira, hogy a magyar nemzeti állam teljes kiépítése minél előbb valóra váljék!

A nevelés különböző meghatározásai.

1. A nevelés fogalma egyike azon fogalmaknak, amelyek körül a legnagyobb zavar és bizonytalanság van, amellyel már annyi visszaélés és szemfényvesztés történt. Kiforgatták igazi jelentőségéből és olyan értelmet tulajdonítottak és tulajdonítanak neki meg ma is, amellyel az az ész előtt sohasem bírhat. A nevelés fogalma is olyan fogalom, amellyel az ember játékot üz, hogy háborgó lelkiismeretét elhallgattathassa és bűnös szenvedélyeinek hűzelegessen; *pedig veszedelmes ez a játék, mert a magunk és mások örök szerencsétlenségével járhat.* Fontos és nagyon is fontos a nevelés fogalmának a helyes megalkotása, mert ettől függnek az ebből levont következtetések, ettől függ egész nevelési eljárásunk, ettől függ nevelési rendszerünk és végül ettől függ mind az egyesek, mind a társadalom, mind pedig az állam jóléte és boldogsága. *Tehát a nevelés fogalmának a helyes megalkotásától függ itt a földön minden, de minden.* Ahogyan megalkotjuk a nevelés fogalmát, úgy nevelünk. És csodálatos a nevelés fogalmánál az, hogy általánosan mindenki jól alkotja meg, de midőn annak közelebbi meghatározására van szükség, a vélemények eltérnek egymástól s a nevelésnek annyi meghatározását kapjuk, ahányan annak megalkotásába fognak.

E sok tévedés között csak nagyon kevesen vannak olyanok, akik a helyes uton járnak, akik a helyes kiindulópontból a helyes következtetéseket vonják le, tehát akik nemcsak általánosan alkotják meg jól a nevelés fogalmát, hanem annak közelebbi meghatározásában is az egyedül helyes irányt követik. De szomorúan tapasztaljuk, hogy ezeknek a száma is napról-napra fogy, mert az ellenfél nagy,

de üres larmájától megijednek s itt-ott engedményeket tesznek. Már pedig az igazság körül nincs helye az engedékenységeknek.

A nevelés fogalmának a megalkotása napjainkban nagyon különböző. Néhányat megemlíthünk, hogy lássuk, mennyire üresek és hasznavetetlenek ezek. Valóban mindegyik széllel bélelt, magja és tartalma nincs. Csak egyetlen egy akad ezek közül, t. i. Lubrich meghatározása, de itt is a feluton való megállást tapasztaljuk. A most felkarolandó nevelési meghatározásokat nem bíráljuk, ezt későbbre hagyjuk. Itt csak megemlíthjük azokat, hogy annál inkább kitűnjék az igazi meghatározás fensőbbsege.

2. Az egyik azt mondja, hogy nevelni annyit tesz, mint az ilem szabályaira tanítani meg az embert. Ezekkel nem is érdemes szoba állani, annyira neveléségek felületességükben és tudatlanságukban. Ezek az emberben nem látnak mást, mint bábót és figurát, amelyet a társadalmi érintkezés szokásának a drótján rangatnak ide-oda. Ha jól táncol a báb, a nevelés jó volt s ha nem szabályszerűen ugrál a figura, a nevelés rossz volt. Ezek nem tartanak mást az ember céljának, mint hajlongást, ugrandozást, bohóckodást. Ő a szerencsétlenek, nagyon alacsonyra szabták az ember célját.

3. A második csoport azt mondja, hogy nevelni annyit tesz, mint az embert a műveltség arra a fokára emelni, amelyen nevelői állanak. Ez nem helyes meghatározása a nevelésnek, mert a nevelők különböző műveltségi fokon állnak s az egyes korszakok műveltségi foka is különböző. Már pedig a nevelés célja minden embernél és minden időben ugyanaz, változásnak nincs alavtve. Továbbá a műveltség mértéke rendszeren a tudás, ami mögött valami magasabbat tételünk föl. A tudás, vagyis az ismeretek szerzése pedig nem nevelés, hanem eszköze a nevelésnek. A nevelés a műveltségen túl tekint, sőt célja nem is ezen a világon van.

4. A harmadik azt mondja, hogy nevelni annyit tesz, mint az ember tehetségeit szándékosan fejleszteni. Ez sem helyes meghatározása a nevelésnek, mert a tehetségek fejlesztése, bár feladata, de nem célja a nevelésnek, hanem csak eszköze annak, hogy ez által más valami elérhető legyen. A nevelés fogalmában magától értetődőleg benne van a tehetségek fejlesztése. Amiórt a tehetségek vannak, azért kell azokat fejleszteni s ennek az azért-nek az elérhetése nevelés. Ha a nevelés nem arra törekszik, amiért a tehetségek vannak, a tehetségeknek még oly szándékos fejlesztése sem nevelés. Gyanús, hogy ezek az azért-ra nem akarnak mutatni, hanem megállanak a fel uton s az eszközt mondják nevelésnek.

5. Nem helyes a nevelés meghatározása akkor sem, midőn Lubrich Agoston azt mondja, hogy nevelni annyit tesz, mint arra segíteni az embert, hogy keresztény tökéletesedését önállóan eszközölhesse. Nem helyes, mert a nevelés igyekszik ugyan ezt elérni, de nem mint végső célját, hanem mint eszközt használja fel nagyobb jó elérésénél, illetőleg elérhetésénél. Itt is az a hiba, hogy a miért-után nem következik az azért-, már pedig természetes, hogy ha valakinek a tökéletesedését előmozdítom, ez valami célból történik s így eselekedeteimnek a célja nem a tökéletesedés előmozdítása, hanem az, ami ez után van, amihez a tökéletesedés csak eszköz. A nevelés kezében a keresztény tökéletesedésnek önálló eszközlése eszköz, tehát a nevelés más valami.

6. Mások meg azt mondják, hogy nevelni annyit tesz, mint szoktatni az embert. Ez sem helyes, mert nem mondják meg, hogy mire. De a mire- után a miért-re is felelniök kellene s ha ezt megtennék, észrevennék, hogy a szoktatás csak eszköze a nevelésnek és nem maga a nevelés. Érdekes, hogy a miért-re való felelettől mennyire irtóznak egyesek, pedig hiábavaló minden e ölködés, az eszköz célját sürgeti.

7. Egy másik csoport azt mondja, hogy nevelni annyit tesz, mint a nemzeti társadalom hasznos tagjává tenni az embert. Ezek azt mondják a nevelés lényegének, ami abból következik, míg a nevelés tulajdonképeni lényege nélkül senki sem lehet a nemzeti társadalom hasznos tagja. Annyi sikertelenség, sőt a folytonos sikertelenség és keserű csalódás sem képes ezeket jobb belátásra bírni. Nem látják, jobban mondva nem akarják látni, hogy nevelésük következménye az elnemzetietlenedés, valamint a nemzetköziség és világpolgárság eszméje, tehát épen ellenkezője annak, mint amire törekésznek. Ez természetes is, mert alap nélkül építenek. Amit elérni akarnak, sohasem érik el, ha úgy fognak nevelni, ahogyan most nevelnek. Egyenesen és közvetlenül arra törekedni, hogy az ember a nemzeti társadalom hasznos tagja legyen, mindig kudarcra jár.

9. Hasonlóképen vagyunk azzal a meghatározással is, amely azt mondja, hogy nevelni annyit tesz, mint állampolgárrá képezni az embert. A nevelésnek következménye az állampolgárra való képzés, de ez magában véve nem nevelés, sőt nevelés nélkül lehetetlen is. Állampolgár senki sem lehet az igazi nevelés nélkül.

6. Némelyek azt mondják, hogy a nevelés nem mas, mint a nagykorúak hatása a kiskorúakra. Ez teljesen üres és semmitmondó egyrészt, mert érthetetlen, másrészt pedig, mert nem jelöli meg a célt. Már pedig annak a végső célja a nevelés, a hatás csak eszközzsamba mehet.

10. Egy másik irány az erkölcsi tényezőknek is ad némi helyet a nevelésben, de ezt csak másodrangúnak és nagyon is alárendeltnek mondja. Ezek nem őszinték, hanem kétszínűek, mert az erkölcsi hangoztatása náluk takaró, amellyel rejtett céljaikat leplezik. Tulajdonképeni céljuk: a nevelésnek teljes függetlenítése a vallástól, az erkölcs-től. Aranyport hintenek az avatatlank és jobbak szemébe, lizelegnek nekik az erkölcsiség hangoztatásával, hogy azután, midőn nevelésükkel a népet már megrontották, tehát maguknak a talajt elkészítették, rejtett céljaikat megvalósíthassák. És hogy mi ennek a nevelésnek az eredménye, tapasztalhatjuk, ha nyílt szemmel nézzük társadalmunkat. Nem szükséges az állapotok festése, elégséges fölelket és szemünket nyitva tartani, hogy halljuk társadalmunk jajkiáltását és lássuk a kétségbeesett erőfeszítést, hogy e zürzavarból a kiutat megtalálja. Ez tökéletesen elégséges ahhoz, hogy megítélhessük, vajjon ez az igazi nevelés-e. Aki a neveléssel kapcsolatban felve beszél a vallásról, vagy azt mellékesnek mondja, annak még halvány sejtélmé sincs arról, hogy tulajdonképen mi a nevelés s így természetes, hogy eljárásával ilyen siralmas állapotokat terem.

11. Van egy csoport, amely még tovább megy. Ez egészen elvonatkoztatja az embert az Istentől s úgy akar nevelni. Ez legalább őszinte, mint nyílt ellenség lép föl s nem öltözködik baránybőrbe, hogy azután orvul hátba támadjon. Igaz, hogy hamisít

s ezt teljes szemérmertenséggel teszi. Meghamisítja a tudományt minden ágában, hogy tarthatatlan elveit a hiszékeny közönséggel elfogadtathassa. Ez nem ismer Istent és vallást, nem ismer erkölcsöt és tekintélyt, nem ismer hazát, de embert sem ismer, hanem benne csak felsőbbrendű állapot lát, amely a szükségesség és kényszer vaspántjai között tesz-vész, cselekszik. E csoport még nincs uralmon, de közel van az idő, hogy ur legyen, hiszen az előbbiek szorgalmasan dolgoznak azon, Tapasztaljuk is, hogy társadalmunk azon az úton van, hogy a nevelést egészen függetleníse az Istentől, bár nagy erőfeszítéseket tesznek a jobbak, hogy ezt megakadályozzák. Ha az előbbi azt eszközi nevelésével, hogy olyan a társadalom, mint amilyen és napról-napra romlik, mi lesz majd akkor, ha ez a csoport fog nevelni. Jaj lesz a társadalomnak, jaj lesz az összeseknek, de jaj lesz az egyes embernek is. Útni, vagni, rugni, haragni fogják egymást az emberek, emberi alakba hujtatott vadak színhelye lesz a föld s meglesz a varva-várt alom: a létért való küzdelem s az erősebb joga. De nem lesz ez, mert amikorra ez megvolna, eltűnik a társadalom, vagy — ami valószínűbb — megborzadva a következőkényektől, visszatér az Istenhez.

12. Így végimehetünk az összes meghatározásokon, de ez fölösleges, mert a többiek mind hasonlóak ezekhez. Mindegyik ujtással lép föl, de mindnyája helytelen irányban halad s aki a helyes irányt követi, a fel úton megállapodik. Látva az utolsó ezt a kapkodást, tréfára fogja a dolgot s azt mondja: nevelni annyit tesz, mint amúhoz mindenki akar érteni, de tulajdonképen senki sem ért. Az utolsó mondattal igazra van az ellenfélre vonatkozólag, mert ő a neveléshez nem ért, hiszen még azt sem tudja, hogy mit tesz nevelni, annál kevesebb tudhatja a nevelés tényét végrehajtani.

Miután már végimentünk a nevelés egyes meghatározásain, a jövő szamban lassuk a nevelés fogalmának igazi és egyedül helyes meghatározását.

Huszár Győző.

HIREK.

Zita királyné születésnapján iskolai ünnepély tartandó. Lapunk zártakor olvassuk a vallás-és közokt. miniszter úr rendeletét, mely előírja, hogy f. hó 9-ét, *Zita királyné születésnapját az ország összes intézeti iskolai ünnepély keretében megünnepeljék.* Az ünnepély után önkéntes gyűjtést engedélyez az Erdélyi Pártfogó-Egyesület *Zita-otthon hadileányárvaháza céljára.* A begyűlt összeg május 31-ig beküldendő a Néptanítók Lapja útján megküldött csekklepon. A miniszter úr intézkedését az egyházi főhatóságok is rendeletben kiadták a fennhatóságuk alatt álló intézeteknek.

Egy tanítvány hálasorai a haretérről. *Buzásy László galamboki (Ungm.) rk. főtanítóhoz egyik volt tanítványa a következő mély érzésű levelet intézte: Igentisztelt főtanító Uram! Több havi a hadsereg kiképző csoport székhelyén eltöltött szolgálatom után, mult hó 11-én és most harmadszor ismét a haretérrre jöttem. A világháború utolsó fölvonása következik most, ezt mutatják gaz ellenségeinknél*

észlelhető erkölcsi összeomlás jelei. Én készséggel jöttem ki a frontra azzal a reménnyel, hogy nem-sokára visszatérünk otthonunkba, magunkkal vive szeretett hazánknak a győzelem zászlóját. Ezert jöttem én is szeretetteljes készséggel ki a frontra, mert azok között akarok visszatérni otthonomba, kik a világháború befejezésekor a frontról térnek vissza családi tühelyükhöz, kalapjuk mellé tűzve a kivivott béke és győzelem oly szépen hazánkjárára virító rózsáját. Tavasz kezdetén és kikeletkor fakadt ki szívünkön a sok szenvedésünk gyümölese, az általunk kivivott bekeremény és az a remény, hogy hosszú életen keresztül boldog és megelégedett lesz a magyar! Kitarítottunk és megmutattuk gaz ellen-ségeinknek, hogy a mi erkölcsi erőnk lerombolhatatlan, hogy bennünket oly szulok és néptanítók neveltek és tanítottak, kikről megtanulhattuk, hogy kell a Hazát és királyt szeretni és ha kell értük meghalni; hogy *bennünket nem rablóknak* neveltek néptanítóink, hanem hazánkat és királyunkat védő magyar hazafiaknak! Mélyen átérzve fajtalam, hogy egy lájő érzést keltek föl főtanító uramban, de a közelmúltban hallottam, hogy szeretett fia a haretéren elesett, fogadja részvételem mély bánatában és leljen vigaszt abban, hogy szeretett fia bizonyára azért halt meg, mert szeretete hazáját és királyát és meg tudott érték hőiesen halni! Isten velünk. Mindig szeretetteljes tisztelettel gondol főtanító uramra halás tanítványa, kézesökölő hive *Spollár József* örmester.

Kinevezés. Gróf Csáky Károly Emánuel vaci megyéspüspök *Dohy Mihály* tanítót a róm. kath. tanítótestület egyik érdemes tagját igazgató-tanítót nevezte ki. A kinevező főpásztori levél részlete-sen méltatja *Dohy Mihály* igaz érdemeit, melyeket a katolikus népnevelés s a magyar nemzeti kultúra szolgálatában szerzett. Így a szép kitüntetés valóban nemcs multú férfit jutalmazott, ki feleségével együtt immár harminchétt éve tanítja a zsenge gyerekeket, Isten veteményes kertjének friss hajtásait tudásra, istenfélelemre, hazaszeretetre.

Kitüntetett tanító. Somogyberzencén folyó évi április hó 28-án délelőtt 11 órára összehívott dísz-közyűlésen tüzte mellére *Dénes Lajos* somogyberzencéi igazgató-tanítónak, az önkéntes tűzoltótestület tükárjának a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített buzgó hasznos és érdemidús tevékenységeért a királyi díszéremet *Bóné Kálmán* csurgói járás főszolgabirája a somogy megyei főispán megbízásából.

Hirdetés. Az Angolkisasszonyok egri érs. rk. elemi népiskolai tanítónőképző-intézet az 1918/19. iskolaévre 35 növendéket vesz fel az I. évfolyamba, magasabb osztályaiba pedig azokat, kik a főlebb lépésre a megelőző osztály elvégzésével jogosultságot szereznek. Az egykoronás bélyeggel ellátott folyamodványhoz a következő hiteles okiratok csatolandók: 1. születési anyakönyvi kivonat; 2. iskolai bizonyítvány a megelőző iskolaévról s a folyó iskolaévi félévi értesítő; 3. ujkéletű s erre az alkalomra kiállított hatóság (tiszti, községi, kör) orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó éptestű és éperzékű, egészséges és a tanítónői pályára alkalmas; 4. ujkéletű hatósági községi bizonyítvány; 5. azok részéről, akik a folyamodás évében iskolába nem jártak, hatósági erkölcsi bizonyítvány. A mellékletre 30 filléres bélyeg ragasztandó.

Az egri egyházmegyei főhatóságához címzett folyamodványokat f. évi május hó 31-éig kell az Angol-

Isasszonyok egri ér. rk. elemi népiskolai tanítóképző-intézet igazgatóságához beadni. Folyamodó világosan tüntesse fel kérvényében lakohelyét (utolsó posta, vármegye, utca, házsám).

Folyamodók a felvételtől és a beiratkozás idejéről július hó folyamán értesítést kapnak.

A fölvettek testét az iskolaév elején az intézet orvosa, zenei hallásukat annak zenetanára is megvizsgálja. Egerben, 1918. április 27-én.

Igazgatóság.

Békesség címén most jelent meg a görög katólikus magyarság első néplapja, melyet az ismert-névű Ivancsó Jenő Ödön néptanító szerkeszt és kiad. A 8 oldalas lapban, mely egyelőre minden második szombaton jelenik meg — a program-cikken kívül egy-egy hitbuzgalmi, közgazdasági, ifjúsági és egészségügyi cikk, egy husvéti vers és elbeszélés, nemkülönben sok hír van. Érdekes rovata a «Jó konyha» és a «Gyermekeknek». Végre a hirdetések. — A néplap színvonala kellő módon áll és előfizetési ára erre az egész esztendőre csak 3 korona. A békés szellemű,

jól szerkesztett néplapot mindenkinek melegen ajánljuk. Megrendelhető Nyirgyulajból.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEL.

D. F. Nem lehet kilakoltatni. A legújabb rendelet is tiltja. Részletesebben levélben adunk választ. — H. B. Forduljon a legsürgősebben illetékes főhatóságához és kérelmezze ügyének támogatását. — «Egy tanító.» Igen. nevével elhallgatjuk, de leveléből közöljük a következőket: «Szíveskedjék megtudni a vallás- és közokt. miniszterium megfelelő hivatalánál, hogy gyermekeim után járó ruhabetérítési igényjogosultságom, mely még 1917. évi szept. havában 3551. sz. a. terjesztett fel a veszprémi egyházmegyei főtanfelügyelőség részéről, elintéztetett-e? Milyen szám alatt? Esetleg leküldetett-e Somogyvármegyéhez. Helyzetem jellemzéséhez röviden felemlítem, hogy öt (5) gyermekem után várom a ruhabetérítést 9 hónap óta. Az öt gyermek közül négy középiskolai tanuló.» Ez a levél szövege. A levelet személyesen juttatjuk illetékes helyre. Az ügyben eljárunk. — B. L. Készséggel közzétettük.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK.

A pályázati hirdetéseknek minden szó egyezeri közlési díja 6 fillér.

Esztergomi érseki megye.

Az egbelli róm. kath. óvodánál elhalálozás folytán megüresedett óvodai állásra f. é. május hó 15-ig pályázat hirdettetik. Javadalmazása törvényes fizetés és lakás. Történelvi ismerete szükséges. *Róm. kath. iskolaszék.* 190—1

Egri érseki megye.

Jászberénybe róm. kath. kántori ténykedések összességében gyakorlott értelmesen jó hangú jól orgonáló, komoly, állandó helyettest keresek. Van gimnázium fitanítóképezde, leánynevelő-intézet. Kétszobás lakás, konyha, felszer kitiűnő harmónium használatlalat adatik. Képességet feltűntető levél, igényelt fixum-fizetés — havonta előre — megjelölésével, hozzám intézendő. *Beleznay Mór, főkántor.* 175—1

Háromezer korona évi fizetéssel, családi lakással jól éneklő és orgonáló róm. kath. segédkántorul nyugdíjas egyént is elfogadok. Élelmezést igénylő magánossal külön egyezség. Jászberény *Beleznay Mór, főkántor.* 184—3

A tiszaroffi leányegyház róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma törvényszerinti fizetés államsegéllyel, kert, egy hold legelő, egy hold kaszáló, 3 szobás lakás. Köteleessége osztatlan vegyes népiskolában tanítani és kántori teendőket végezni. Kellően felszerelt kérvények május 12-ig a pusztagyendai lelkesi hivatalhoz (u. p. Kunhegyes) küldendők. Választás énekpróba után május 23-án délelőtt 10 órakor. 186—1

Egy feltétlen jóhangú, józan életű róm. kath. segédet keresek: havi 100 korona, teljes ellátásra, mosás és ágymünön kívül. *Törökszentmiklós. Csima főkántor.* 194—1

Csanádi egyházmegye.

Magyarkanizsára (Szeged mellett) róm. kath. segédkántor keresek. Fizetési igényét közölje velem, azonnal elfogalható. *Kék Béla.* 183—2

Nyitrai püspöki megye.

Lázi (Trencsénm.) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma 2 padlózott szoba, konyha, gazdasági épület, 1287 □ öl szántóföld, kert, tizenkét m. keményfa, 8 q gabona, 1300 kor. Coleda és offerából 150 korona. 192—2

A szádecznei (Trencsénm.) róm. kath. népiskolánál

tanítónői állásra május 6-ig pályázat hirdettetik. Javadalma törvényes. *Iskolaszéki elnök, Demény.* 189—1

Szepesi püspöki megye.

A zakameneklini (Árvam.) róm. kath. elemi három tanerővel bíró osztott népiskolánál a harmadik tanítói állás megüresedvén arra pályázat hirdettetik. Törvényes törzsfizetés, amelyhez a község 100 koronával járul, a többi államsegély. Szabad lakás a harmadik tanítói állás iskolaházában. Történelvi tudása szükséges. Kellően felszerelt kérvények f. é. május 28-ig a zakameneklini iskolaszék címére küldendők. 185—1

Veszprémi egyházmegye.

Homokkomáromi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Jövedelme 7 hold föld, készpénz 152 kor., gabonajárandóság 29 p. mérő 135 kor. értékben, 20 köbméter kemény hasás tűzifa befuvarozva 100 kor. értékben, szena és szalma illetmény 15. K. értékben, szőlőtermények értéke 52 kor., törvényes államsegély, stóla 300 kor., mustjárandóság (15—20 hektól.). Lakása két szoba, minden mellékhelyiség, nagy gyümölcsös kert. Köteleessége díjlevél szerint. Pályázhatnak kántorságban jártas nőtanítók is. Próbaénekletés és választás május 15-én d. e. 9 órakor. *Ambros Jenő* plébános Homokkomárom, posta Hosszúvölgy (Zalam.) 191—1

Sümegecséli plébániához tartozó *Sümegeprága* (Zalam.) fiókközségben kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma: két szoba, konyha és melléképületek; 300 □-öl kert; 9 hold szántóföld, 1 hold rét, legelő; készpénz 367 kor. 28 fill. 30 mérő rozs, 20 méter hasábfu megvágyva házhoz hordva. A község 6 holdat szánt, a rétet lekasálja. Tannyelv magyar. Választás május 23-án. A kérvények Sümegecsébe up. Sümegecsé plébániára küldendők. Állás június 6-án elfoglalandó. 193—1

Regensburgban kitűnően képesített karnagy és orgonista kitűnő tanítói és kántori oklevéllel, jelenleg mint segédszolgálatos tanító felmentve, jobb állást keres, ahol zenei működésre teret talál. *Mayer Rezső* Dunabökény, Bácska. 156—3

Dunántúlra, magyar helyre, kántorságban jártas fölmentett segédszolgálatos tanító állást keres egy tanerős filiálisban, ahol terményjárandóságot is kap. Cim a kiadóban. 188—3

s ezt teljes szemérmelenséggel teszi. Meghamisítja a tudományt minden ágában, hogy tarthatatlan elveit a hiszékeny közönséggel elfogadtathassa. Ez nem ismer Istent és vallást, nem ismer erkölcsöt és tekintélyt, nem ismer hazát, de embert sem ismer, hanem benne csak felsőbbrendű állatot lát, amely a szükségesség és kényszer vaspántjai között tesz-vesz, cselekszik. E csoport még nincs uralmon, de közel van az idő, hogy ur legyen, hiszen az előbbieket szorgalmasan dolgoznak azon. Tapasztaljuk is, hogy társadalmunk azon az úton van, hogy a nevelést egészen függetlenítse az Istentől, bár nagy erőfeszítéseket tesznek a jobbak, hogy ezt megakadályozzák. Ha az előbbi azt eszközözi nevelésével, hogy olyan a társadalom, mint amilyen és napról-napra romlik, mi lesz majd akkor, ha ez a csoport fog nevelni. Jaj lesz a társadalomnak, jaj lesz az összeseknek, de jaj lesz az egyes embernek is. Úni, vagini, rugni, harapni fogják egymást az emberek, emberi alakba bujtatott vadak színhelye lesz a föld s meglesz a varva-várt alom; a létért való küzdelem s az erősebb joga. De nem lesz ez, mert amikorra ez megvolna, eltűnik a társadalom, vagy — ami valószínűbb — megborzadva a következményektől, visszatér az Istenhez.

12. Így végjehetnénk az összes meghatározásokon, de ez fölösleges, mert a többiek mind hasonlóak ezekhez. Mindegyik újítással lép föl, de mindnyája helytelen irányban halad s aki a helyes irányt követi, a fél úton megállapodik. Látna az utolsó ezt a kapkodást, tréfára fogja a dolgot s azt mondja: nevelni annyit tesz, mint amihez mindenki akar érteni, de tulajdonképen senki sem ért. Az utolsó mondattal igazá van az ellenfélre vonatkozólag, mert ő a neveléshez nem ért, hiszen még azt sem tudja, hogy mit tesz nevelni, annál kevésbbé tudhatja a növeles tényét végrehajtani.

Miután már végigmentünk a nevelés egyes meghatározásain, a jövő szamban lassuk a nevelés fogalmának igazi és egyedül helyes meghatározását.

Huszár Győző.

HIREK.

Zita királyné születésnapján iskolai ünnepély tartandó. Lapunk zártakor olvassuk a vallás-és közokt. miniszter úr rendeletét, mely előírja, hogy f. hó 9-ét, *Zita királyné születésnapját az ország összes intézeti iskolai ünnepély keretében megünnepeljék.* Az ünnepély után önkéntes gyűjtést engedélyez az Erdélyi Pártfogó-Egyesület *Zita-otthon hadileányárvaháza céljára.* A begyűlt összeg május 31-ig beküldendő a Néptanítók Lapja útján megküldött csekklapon. A miniszter úr intézkedését az egyházi főhatóságok is rendeletben kiadták a fennhatóságuk alatt álló intézeteknek.

Egy tanítvány hálasorai a haretérről. Buzásy László galamboki (Ungm.) rk. főtanítóhoz egyik volt tanítványa a következő mély érzésű levelet intézte: Igentisztelt főtanító Uram! Több havi a hadsereg kiképző csoport székelyén eltöltött szolgálatom után, mult hó 11-en és most harmadszor ismét a haretérré jöttem. A világháború utolsó fölvonása következik most, ezt mutatják gaz ellenségeinknél

észlelhető erkölcsi összeomlás jelei. Én készséggel jöttem ki a frontra azzal a reménnyel, hogy nem-sokára visszatérünk otthonunkba, magunkkal vive szeretett hazánknak a győzelem zászlóját. Ezért jöttem én is szeretetteljes készséggel ki a frontra, mert azok között akarok és visszatérni otthonomba, kik a világháború befejezésekor a frontról térnek vissza családi tühelyukhoz, kalapjuk mellé tűzve a kivivott béke és győzelem oly szépen hazánkjávéra virító rózsáját. Tavasz kezdetén, kikeletkor fakadt ki szívünkön a sok szenvedésünk gyümölese, az általunk kivivott békeremény és az a remény, hogy hosszú életen keresztül boldog és megelegedett lesz a magyar! Kitarítottunk és megmutattuk gaz ellenségeinknek, hogy a mi erkölcsi erőnk lerombolhatatlan, hogy bennünket oly szilók és néptanítók neveltek és tanítottak, kiktől megtanulhattuk, hogy kell a Hazát és királyt szeretni és ha kell értük meghalni; hogy *bennünket nem rablóknak* neveltek néptanítóink, hanem hazánkat és királyunkat védő magyar hazafiáknak! Mélyen átérezve fajlamom, hogy egy fájo érzést keltek föl fötanítói uramban, de a közelmúltban hallottam, hogy szeretett fia a haretéren csesett, fogadja részvétemet mély banatában és leljen vigaszt abban, hogy szeretett fia bizonyára azért halt meg, mert szeretete hazáját és királyát és meg tudott érték hősiesen halni! Isten veltik. Mindig szeretetteljes tisztelettel gondol föl tanító uramra hálás tanítványa, kezesökölő hiva *Spollar József* örmester.

Kinevezés. Gróf Csáky Károly Emanuel váci megyéspüspök *Dohy Mihály* tanítót a róm. kath. tanítótestület egyik érdemes tagját igazgató-tanítótá nevezte ki. A kinevező főpásztori level részletesen méltatja *Dohy Mihály* igaz érdemeit, melyeket a katolikus népnevelés s a magyar nemzeti kultúra szolgálatában szerzett. Így a szép kitüntetés valóban nemcs multú férfiút jutalmazott, ki feleségével együtt immár harminchét éve tanítja a zsenge gyerekeket, Isten veteményes kertjének friss hajtásait tudásra, istenfélelemre, hazaszeretetre.

Kitüntetett tanító. Somogyberzencén folyó évi április hó 28-an délelőtt 11 órára összehívott diszközgyűlésen tűzte mellére *Dénes Lajos* somogyberzencéi igazgató-tanítónak, az önkéntes tűzoltótestület titkárjának a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített buzgó hasznos és érdemdús tevékenységeért a királyi díszermet *Bóné Kálmán* csurgói iaras főszolgabirája a somogy megyei főispán megbízásából.

Hirdetés. Az Angolkisasszonyok egri érs. rk. elemi népiskolai tanítónőképző-intézet az 1918/19. iskolaévre 35 növendéket vesz fel az I. évfolyamba, magasabb osztályaiba pedig azokat, kik a főlebb lépésre a megelőző osztály elvégzésével jogosultságot szereznek. Az egykoronás bélyeggel ellátott folyamodványhoz a következő hiteles okiratok csatolandók: 1. születési anyakönyvi kivonat; 2. iskolai bizonyítvány a megelőző iskolaévról s a folyó iskolaévi felévi értesítő; 3. ujkéletű s erre az alkalomra kiállított hatósági (tiszti, községi, kör) orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó éptestű és éperzékű, egészséges és a tanítónői pályára alkalmas; 4. ujkéletű hatósági községi bizonyítvány; 5. azok részéről, akik a folyamodás évében iskolába nem jártak, hatósági erkölcsi bizonyítvány. A mellékletre 30 filléres bélyeg ragasztandó.

Az egri egyházmegyei főhatóságához címzett folyamodványokat f. évi május hó 31-cig kell az Angol-

Élisasszonyok egri ér. rk. elemi népiskolai tanító-nőképző-intézet igazgatóságához beadni. Folyamodó világosan tüntesse fel kérvényében lakohelyét (utolsó posta, vármegye, utca, házzszám).

Folyamodók a felvételtől és a beiratkozás idejéről július hó folyamán értesítést kapnak.

A főlvettek testét az iskolaév elején az intézet orvososa, zenei hallásukat annak zenetanára is megvizsgálja. Egerben, 1918. április 27-én.

Igazgatóság.

Békesség címén most jelent meg a görög katolikus magyarság első néplapja, melyet az ismert-nevű Ivancsó Jenő Ódön néptanító szerkeszt és kiad. A 8 oldalas lapban, mely egyelőre minden második szombaton jelenik meg — a program-cikken kívül egy-egy hitbuzgalmi, közgazdasági, ifjúsági és egészségügyi cikk, egy husvéti vers és elbeszélés, nemkülönben sok hír van. Érdekes rovata a „Jó konyha” és a „Gyermekeknek”. Végre a hirdetések. — A néplap színvonala kellő nyílván áll az előfizetési ára erre az egész esztendőre csak 3 korona. A békés szellemű,

jól szerkesztett néplapot mindenkinek melegen ajánljuk. Megrendelhető Nyirgyulajból.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

D. F. Nem lehet kilakoltatni. A legújabb rendelet is tiltja. Részletebben levélben adunk választ. — H. B. Forduljon a legsürgősebben illetékes főhatóságához és kérelmezze ügyének támogatását. — «Egy tanító.» Igen, nevét elhallgatjuk, de leveléből közöljük a következőket: «Sziveskedjék megtudni a vallás- és közokt. miniszterium megfelelő hivatalánál, hogy gyermekeim után járó ruha-beszerzési igényjogosultságom, mely még 1917. évi szept. havában 3551. sz. a terjesztett fel a veszprémi-egyházmegyei főtanfelügyelőség részéről, elintéztetett-e? Milyen szám alatt? Esetleg leküldetett-e Somogyvármegyéhez. Helyzetem jellemzéséhez röviden feleltem, hogy öt (5) gyermekem után várom a ruhasegélyt 9 hónap óta. Az öt gyermek közül négy középiskolai tanuló.» Ez a levél szövege. A levelet személyesen juttatjuk illetékes helyre. Az ügyben eljárunk. — B. L. Készséggel közzétettük.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK.

A pályázati hirdetéseknel minden szó egyszeri közlési díja 6 fillér.

Esztergomi érseki megye.

Az egbelli róm. kath. óvodánál elhalálozás folytán megüresedett óvodai állásra f. é. május hó 15-ig pályázat hirdettetik. Javadalmazása törvényes fizetés és lakás. Tört nyelv ismerete szükséges. *Róm. kath. iskolaszék.* 190—1

Egri érseki megye.

Jászberénybe róm. kath. kántori ténykedések összességében gyakorlott értelmesen jó hangú jól orgonáló, komoly, állandó helyettest kereselek. Van gimnázium fitanítóképezde, leánynevelő-intézet. Kétszobás lakás, konyha, félszer kitűnő harmónium használatat adatik. Képességet feltűntető levél, igényelt fixum-fizetés — havonta előre — megjelölésével, hozzám intézendő. *Beleznay Mór, főkántor.* 175—1

Háromezer korona évi fizetéssel, családi lakással jól éneklő és orgonáló róm. kath. segédkántorul nyugdíjas egyént is elfogadok. Ételmezést igénylő magánossal külön egyesység. Jászberény *Beleznay Mór, főkántor.* 184—3

A tiszaroffi leányegyház róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása törvényes fizetés államségéllyel, kert, egy hold legelő, egy hold kaszáló, 3 szobás lakás. Kötelessége osztatlan vegyes népiskolában tanítani és kántori teendőket végezni. Kellően felszerelt kérvények május 12-ig a pusztagyendai lelkészi hivatalhoz (u. p. Kunhegyes) küldendők. Választás énekpróba után május 23-án délelőtt 10 órakor. 186—1

Egy feltétlen jóhangú, józan életű róm. kath. segédet kereselek: havi 100 korona, teljes ellátásra, mosás és ágyneműn kívül. *Törökszentmiklós. Csima főkántor.* 194—1

Csanádi egyházmegye.

Magyarkanizsára (Szeged mellett) róm. kath. segédkántor kereselek. Fizetési igényét közölje velem, azonnal elfoglalható. *Kék Béla.* 183—2

Nyitrai püspöki megye.

Lázi (Trencsénm.) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása 2 padlózott szoba, konyha, gazdasági épület, 1287 □ öl szántó föld, kert, tizenkét m. keményfa, 8 q gabona, 1300 kor. Coleda és offerából 150 korona. 192—2

A szádecsei (Trencsénm.) róm. kath. népiskolánál

tanítónői állásra május 6-ig pályázat hirdettetik. Javadalmazása törvényes. Iskolaszéki elnök, Demény. 189—1

Szepesi püspöki megye.

A zakameneklini (Árvam.) róm. kath. elemi három tanerővel bíró osztott népiskolánál a harmadik tanítói állás megüresedvén arra pályázat hirdettetik. Törvényes törzsfizetés, amelyhez a község 100 koronával járul, a többi államségély. Szabad lakás a harmadik tanítói állás iskolaházában. Tört nyelvi tudása szükséges. Kellően felszerelt kérvények f. é. május 28-ig a zakameneklini iskolaszék címére küldendők. 185—1

Veszprémi egyházmegye.

Homokkomáromi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Jövedelme 7 hold föld, készpénz 152 kor., gabonajárandóság 29 p. mérő 135 kor. értékben, 20 köbméter kemény hasáb tűzifa befűtve 100 kor. értékben, széna és szalma illetmény 15 K. értékben, stólagalmányok értéke 52 kor., törvényes államségély, szőlő 300 kor., mustjárandóság (15—20 hektól.). Lakása két szoba, minden mellék helyiség, nagy gyümölcsös kert. Kötelessége díjlevél szerint. Pályázhatnak kántorságban jártas nőtanítók is. Próbaéneklés és választás május 15-én d. e. 9 órakor. *Ambrus Jenő* plébános Homokkomárom, posta Hosszúvölgy (Zalam.) 191—1

Sümegecséhi plébániához tartozó *Sümegeprága* (Zalam.) főközségben kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalmazása: két szoba, konyha és melléképületek; 300 □-öl kert; 9 hold szántó föld, 1 hold rét, legelő; készpénz 367 kor. 28 fill. 30 mérő rozs, 20 méter hasábfa megvágva házhoz hordva. A község 6 holdat szánt, a rétet lekasálja. Tannyelv magyar. Választás május 23-án. A kérvények Sümegecséhibe up. Sümege plébániára küldendők. Állás június 6-án elfoglalandó. 193—1

Regensburgban kitűnően képesített karnagy és orgonista kitűnő tanítói és kántori oklevéllel, jelenleg mint segédszolgálatos tanító felmentve, jobb állást keres, ahol zenei működésre teret talál. *Mayer Rezső* Dunabökény, 156—3

Bácska. Dunántúlra, magyar helyre, kántorságban jártas fölmentett segédszolgálatos tanító állást keres egy tanerős filiálisban, ahol terményjárandóságot is kap. Cim a kiadóban. 188—3

Májusi ájtatosságra való énekek.

Hazafias (háborús) Máriadalok, 3 füzet, darabonként 4.50. Mária-dalok, I. f. 3 K. II. f. 3.60, III. f. 4.50, IV. f. 3.60, V. f. 4.50, VI. f. 3 K. Üdvözlégy, 80 fill. Liliomok lilioma, 4.50 K. Magyarok Nagyasszonya, daljáték 4 K., szólások 80 fill. Május királynéja, virág-daljáték, 8 K, magánszólások 1 K, karszólások 1 K.

Kaphatók:

KONTOR ELEK BUDAPEST,
II., Lánchid-utca 2. szám.

„EGYHÁZI ÉNEKEK“

orgona kísérettel (62%-a Mária-ének), 2 korona.

„MÁRIA GYÖNGYÖK“

vegyeskarrá, illetve orgonára, 80 fill. Megrendelhetők: Zajgha Béla kántortanítónál Körösladány-Fás. (Békésm.)

187-1

Stampay ének- és imakönyve 12 old.

háborús szöveggel, bővítve, csinos kemény kötésben 1 kor. 80 fill. bőrpapirkötésben 2 kor. 50 fill., művészi kötésben 8 kor. Tízre egy ingyen, kotta ingyen, kötve 1 kor. 80 fill. Kapható a szerzőnél **Köbölkuton** (Esztergom). 701-5

Ujdonság!

Ujdonság!

A főtisztelendő lelkész urakkal tudatjuk, hogy **CSÉPLŐ ISTVÁN** lelkész által szerkesztett és nagyon kedvelt

Béke imádságos könyv
megjelent

☞ tót nyelven is, ☜

„Prosby za Pokoj“

cimen. Ára keménytabláskötésben 3.50 kor., 20% engedménnyel.

Szíves támogatást kér a

RÓZSA KÁLMÁN ÉS NEJE

könyvkiadó r. t., mint a Szent-István-Társulat testvérvállalata.

Május havára legalkalmasabb imakönyvek:

Szűz Mária hazánk reménye.

Májusi és október havi ájtatosságok könyve. Szerkesztette: Dr. Valnicsek Béla budapesti plébános. Ára 4 kor.

A béke imádságos könyve.

Gyönyörű imák a béke mielőbbi elnyeréséért. Szerkesztette: Cséplő István lelkész.

A nagy gonddal összeállított 128 oldalas csinos **keménytablás** imakönyv ára **2.50 K.**

A főtisztelendő lelkész és tanító uraknak 20% engedménnyel szállítjuk.

Szíves támogatást kér

RÓZSA KÁLMÁN ÉS NEJE

könyvkiadó r. t., mint a Szent-István-Társulat testvérvállalata.

TÁROGATÓ

HEGEDŰ

HARMONIUM

vagy bármely más hangszer vásárlása előtt kérje saját érdekében a kívánt hangszerről szóló árjegyzéket, melyet ingyen küld

STOWASSER

cs. és kir. udv. szállító, a jav. Rákóczi-tárogató feltalálója.

Az ország legnagyobb hangszergyára

vonós és fúvós hangszerekben.

BUDAPEST II., Lánchid-u. 5.

Régi hangszerek vétele, becserélése és művészies javítása.

Szegrégibb cég. ♦ Alapított 1770.